

**Tarih : 07.07.2022**  
**Sayı : 2022 – 67**  
**Konu : Vergi Davalarında Teminat Alınmadan Yürütmenin Durdurulması Kararı Verilemeyeceğini Öngören Kanun Maddesinin İptaline İlişkin Anayasa Mahkemesi Kararı Hk.**

7/7/2022 tarihli ve 31889 sayılı Resmi Gazetede vergi davalarında teminat alınmadan yürütmenin durdurulması kararı verilemeyeceğini öngören kanun maddesinin iptaline ilişkin "Anayasa Mahkemesinin 1/6/2022 Tarihli ve E: 2022/14, K: 2022/70 Sayılı Kararı" yayımlanmıştır.

2577 sayılı Kanununun 27/4 maddesindeki hüküm ile vergi kanunları uyarınca iadesi talep edilen vergilere ilişkin olarak açılan davalarda, dava konusu edilen tutarın %50'si oranında teminat alınmadan yürütmenin durdurulması kararı verilememesi düzenlenmişti.

Anayasa Mahkemesi aşağıdaki gerekçelerle ilgili kanun maddesini Anayasaya aykırı bularak iptaline karar vermiştir:

- Bu bağlamda vergi kanunları uyarınca iadesi talep edilen vergilere ilişkin olarak açılan davalarda, dava konusu tutarın yüzde ellisi oranında teminat alınmadan yürütmenin durdurulması kararı verilemeyeceğini öngören kuralla yürütmenin durdurulması kararı verilebilmesi için usule ilişkin sınırlama nedeni düzenlenmiş olup kuralın Anayasa'ya uygunluk denetimi Anayasa'nın söz konusu maddesinin beşinci fıkrası yönünden yapılmıştır.

- Yürütmenin durdurulması kararı verilebilmesi için gerçekleşmesi gereken şartlardan biri, idari işlemin uygulanması hâlinde telafisi güç veya imkânsız zararların doğmasıdır. Bu şart, dava konusu işlemin uygulanması hâlinde muhatabın maddi veya manevi yönden zor durumda kalması ve bu zor durumun tahammül edilmesi güç ağırlıkta olmasını ifade etmektedir. Vergi kanunları uyarınca iadesi talep edilen vergilere ilişkin olarak açılan davalarda da yürütmenin durdurulmasına karar verilmesinin talep edilmesi hâlinde davacı açısından telafisi güç veya imkânsız zararların doğup doğmayacağı yönünden bir değerlendirme yapılacağı açıktır.

- Bununla birlikte bu tür davalarda idari yargı yerlerince davacı açısından telafisi güç veya imkânsız zararların doğması şartının gerçekleştiği kanısına varılması durumunda dahi kural uyarınca davacıdan dava konusu tutarın yüzde ellisi oranında teminat alınmadan yürütmenin durdurulması kararı verilebilmesi mümkün olmayacaktır. Bu nedenle daha önce ödemiş olduğu verginin iade edilmemesi ve dava süresince bu paradan yoksun kalınması durumunda telafisi güç veya imkânsız zararlarla karşılaşacağı kanısına varılan davacıdan yürütmenin durdurulması kararı verilmesi için dava konusu tutarın yüzde ellisi oranında teminat alınması *idari işlemin uygulanması hâlinde telafisi güç veya imkânsız zararın doğması* şartını etkisiz kılacaktır.

- Öte yandan yürütmenin durdurulması kararı verecek olan idari yargı yerlerine durumun gereklerine ve somut olayın şartlarına göre teminat alıp almama veya teminat miktarını belirleme konusunda takdir yetkisinin tanınmadığı, söz konusu teminatı ödeme imkânı olmayan davacının adli yardımdan yararlanmasını mümkün kılan bir güvenceye yer verilmediği de gözetildiğinde mutlak bir şekilde dava konusu tutarın yüzde ellisi oranında teminat alınmasını öngören kuralın yürütmenin durdurulması kurumunun etkinliğini azalttığı ve bu kurumdan beklenen amacın gerçekleşmesini engellediği açıktır.

Anayasa Mahkemesi açıklanan gerekçelerle kuralın Anayasa'ya aykırı olduğuna ve iptaline karar vermiştir.

### **Anayasa Mahkemesi Kararı**

Saygılarımızla...

*Not: Bu sirküler bilgilendirme amaçlıdır. Sirkülerde yer alan konu ile ilgili olarak profesyonel bir danışmana başvurunuz.*